

Trinitatis 2020

Andrej Roebjev (15e eeuw) Moskou Museum

Icon van de Drie-eenheid

Drie figuren. Hun vleugels raken elkaar. Achter ze: een gebouw, een boom, een berg. De kleuren gaan van groen en blauw (aarde, lucht, schepping) naar rood, blauw en goud (verlossing). Alle drie wijzen ze naar de schaal op de tafel, of het altaar.

Rechts: de Vader, de Schepper en de berg – verwijst naar het oerbegin van de aarde.

In het midden: de Zoon, die twee vingers naar voren houdt, en drie naar achteren. De twee vingers: de twee naturen van Jezus, God en mens. De drie vingers: het geheim, de mysterie, van de drie-eenheid. De gouden sjerp wijst op het koningschap van Jezus, de heerschappij die op zijn schouders rust. De aarde is zijn troon. De boom verwijst naar de stam van David, maar ook naar het kruis, of naar de levensboom.

Links: de heilige Geest, door wiens gewaad het licht schijnt. Het gebouw verwijst naar het hemels Jeruzalem.

Er zit beweging in de afbeelding. De Vader knikt naar de zoon, de zoon knikt naar de Geest, de berg buigt naar de boom en de boom naar het gebouw. Een soort cirkelbeweging, een voortgaande beweging tussen Vader, Zoon en heilige Geest.

Vandaag is de eerste zondag na Pinksteren. Deze zondag wordt genoemd naar de Drieëenheid: zondag Trinitatis. We hebben vorige week de gave van de Geest herdacht. In de in de kracht van de drieënige God, Schepper, Verlosser en Trooster, gaan wij in de wereld aan het werk.

Drie kaarsen worden aangestoken

Aanvangswoord

Gezegend zij de Heilige Drievuldigheid
en de ondeelbare Eenheid.
Wij loven U omdat Gij ons
barmhartigheid heeft bewezen.

Gebed

Uit U, door U en tot U zijn alle dingen, Vader, Zoon en Heilige Geest.
Wij danken U, *Schepper-God*, voor de schoonheid van uw schepping.
Wij danken U, *Jesus*, voor nieuw leven.
Wij danken U, *Geest van God*,
dat Gij de schepping steeds weer nieuw maakt.
Dat Gij God-in-ons, God-bij-ons zijt.
Op deze zondag van de heilige Drieëenheid bidden wij:
Wees mét ons, in ons, om ons heen.
Wij bidden in de naam van Jezus Christus,
die samen met U en de Heilige Geest
één God leeft en regeert tot in eeuwigheid.
Amen.

Lezing Johannes 14:26-31

²⁶ Omdat jullie bij Mij horen, zal de Vader jullie straks de Helper sturen. Hij is de Heilige Geest. Hij zal jullie alles leren en alles helpen herinneren wat Ik tegen jullie heb gezegd.
²⁷ Ik geef jullie vrede. Ik geef jullie mijn vrede. De vrede die Ik jullie geef, is een ander soort vrede dan de vrede van de wereld. Wees niet bang of verdrietig. ²⁸ Want jullie hebben gehoord dat Ik tegen jullie heb gezegd: 'Ik ga weg en Ik kom bij jullie terug.' Als jullie echt van Mij hielden, zouden jullie blij zijn dat Ik naar de Vader ga. Want de Vader is belangrijker dan Ik. ²⁹ Ik heb het jullie nu gezegd, vóóordat het gebeurt. Dan zullen jullie Mij geloven wanneer het gebeurt. ³⁰ Ik kan jullie niet veel meer vertellen, want de heerser van deze wereld komt en heeft niets aan Mij. ³¹ Maar de wereld moet weten dat Ik van de Vader houd en precies doe wat Hij Mij zegt. Kom, laten we gaan."

Gedachte

Vandaag is de zondag na het Pinksterfeest. Alle grote daden van God zijn gebeurd en gevierd. Nu is het de tijd voor de lofprijzing. Vandaag wordt ons loflied tot een drievoudige lofzang tot de Vader-Schepper, de Zoon-Verzoener, de Geest-Trooster.

Er is in de Bijbel geen "leer" over de drie-eenheid. Alleen sporen daarvan. In het begin toen God schiep, zweefde de Geest over het water. In het Oude Testament ontmoette Abraham

drie engelen die hem bezoeken. In het Evangelie van Johannes ligt een innigheid tussen de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Samen zijn ze één. De Vader verwijst naar de Zoon. Als Jezus gedoopt wordt, spreekt de Vader: dit is mijn geliefde zoon. Als Jezus voor zijn afscheid staat belooft hij de Geest te zenden. De Geest zet het werk van Jezus op aarde voort.

Het icoon beeldt het uit: waar de heilige Geest is, wordt Jezus in het middelpunt gezet. Door Jezus wordt God aanbeden.

Drie en toch één in *liefde* en *verbondenheid*. Die ene God is niet een-zaam, maar is gemeenschap. Gods wezen is relatie. God is geen afstandelijke verre God, niet onpersoonlijk, maar een warme God van liefde, die leven schenkt, verloren leven redt door Jezus en het leven op weg geleidt door de Geest. Die drie zijn één: telkens weer dezelfde God op een andere manier. Drie manieren van zijn.

Het woord waarmee dit beschreven wordt: *perichorese*, wat betekent *inwonen*. Vader, Zoon en heilige Geest, wonen bij elkaar in. Ze zijn thuis bij elkaar. In God zelf is er een voortdurende *beweging*: Vader, zoon en heilige Geest doordringen elkaar, zijn om elkaar heen, gaan in elkaar op. God is één in zichzelf. In die eenheid, is er gemeenschap. In God zelf is er een rijkdom aan leven en liefde. God geeft zichzelf in liefde. In Jezus zien we het hart van de drie-enige God. Als Jezus zichzelf geeft, toont dat hoe God zelf is.

De kerkvader Augustinus, die veel schreef over de drie-eenheid, zei: als de mens geschapen is naar het beeld van God, zullen we in de mens sporen van de triniteit ontdekken. Mens, geschapen naar Gods beeld, is een relationeel wezen.

In ZA hebben we allen een identiteitskaart of -boekje met een nummer en foto om te “bewijzen” wie ze zijn. Maar ons ID is toch anders dan onze *identiteit*. Identiteit, volgens het Van Dale woordenboek, is je “eenheid van wezen”, je “eigen karakter”. Wat ons maakt tot wat we zijn, wat ons uniek maakt. Vragen we ons af: “Wie ben ik? Wat is mijn identiteit? Waar sta ik voor?” Jezus’ volgelingen worden na Pinksteren de wereld in gestuurd. Wat zijn onze missie en visie – twee woorden die vaak gebruikt worden wanneer instanties hun corporatieve identiteit willen verwoorden. Onze identiteit als gelovigen moeten we telkens weer ontdekken en nieuw blijven invullen.

Zondag Trinitatis zegt dat onze identiteit ligt bij de God die *drievuldig* is. Het gaat er niet om Gods identiteit of wezen te *begrijpen*, maar met God te *leven*. Samen. In relatie. Zoals God leeft met zichzelf. God is de kracht waar de aarde leefbaar van wordt.

Voor deze zondag Trinitatis hebben we een gevoel voor *mysterie* nodig. Een mysterie dat de werkelijkheid kleur geeft, diepgang, zin, schoonheid, troost, uitdaging. Daar moeten we voor openstaan, opengaan – ons openen voor het geheim van het bestaan, van ons leven en samenleven, van bezieling, troost en vernieuwing. Zijn we aan het groeien als mens in menselijkheid en medemenselijkheid. Als we het mysterie van Gods licht en liefde toelaten in ons leven, zet God ons in het licht. En we bidden de Geest om ons steeds meer om te vormen tot wie en hoe we zijn: geschapen naar Gods beeld.

De Geest trekt ons in binnen de cirkel van God zelf. De tafel staat klaar. We worden genodigd om deel te worden van de kring van de drie-ene God. Want onze God heeft geen

onderdanen. God noemt je kind. Dochter, zoon. De Geest leert ons dit kindschap begrijpen en leven. Opdat we thuiskomen waar we thuishoren, in die kring van God, daar aan tafel.

Daarom is dit de dag van *lofzingen*. De Geest brengt ons terug bij de bron van het leven: God zelf. In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Amen.

Dankgebed en lofzang

Halleluja, eeuwig dank en ere
Lof, aanbidding, wijsheid, kracht,
Wordt op aarde en in de hemel, Here,
Voor uw liefde U toegebracht.
Vader, sla ons steeds in liefde gade;
Zoon des Vaders, schenk ons uw genade;
Uw gemeenschap, Geest van God,
Amen zij ons eeuwig lot.

Zegen

De genade van God, onze Vader
De liefde van Jezus Christus, onze Heer
en de gemeenschap van de heilige Geest
zij met u.

Yolanda Dreyer